

1912 /
Kiepes

Kiepesről

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR: Helyben: Vidéken: Egy óra I kor Egy óra I kor. 50 fill. Negyedévre 3 " Negyedévre 4 " 50 "		Felelős szerkesztő: Dr. HEGEDÚS LORÁNT. Kiadók és laptulajdonosok: HOFFMANN és KRONOVITZ.	Szerkesztőség és kiadóhivatal: DEBRECZEN, Piacz-utca 49. szám.
---	--	--	---

Az iskolaév kezdetén

Debrecen, szeptember 3.

Öszre fordult az idő, a mező mind pusztábbá s hangtalanabbá válik; eresztünk alól utra készül kedves vendégünk szépen felnevelt családjával egyetemben, hogy másik hazájának vendégszeretét maguknak kicsicseregje. A gyermekélet is megérzi e szelid, mosolygó halódását, bucsut mond a pataknak, folyónak, őszi szélről altatott avasnak s tömegesen lepi el a kulturvilág sátorát, a várost, melyet a szegény ember sok évszázados s évezredek szenvedéssel teli tapasztalatok után kénytelené lett magának — ritkán heverőhelyül — emelni, hogy vadállat, szél, eső, jég, ellenség s minden más elemicsapás ellen valahogy kölcsönös támogatással menedéket, oltalmat találjon. — A szabad, nagy természet néptelenedik s az emberalkotta mesterséges világ népesedik, megtelik az utca új, szívünkhöz, lelkünkhöz oly közel álló jövevényekkel s észre se vesszük kedves megjöttükön érzett örömeinkben, hogy ott fönn a magasban daru, golya, fecskecsapat kering s bucsut zengve távozik tőlünk, sőt nagyon sok örökre. Isten hozott benneteket, gyermekek, nekünk vigaszunk, s természetahalódást, but-bajt feledtető örömeink: a szebb jövőnek folyton tartó reményei. Isten hozott benneteket a Mindenható nagy, szép, most tatarozás alá kerülő palotájából; a szabadság, élet, egészség s

gondtalan boldogság világából; a napos, szeles, levegős, harmatos természetből — a városba, a kőbástya falai közé, az iskolába! Isten hozott!

Ámde ti, kedveseink nem is gondoljátok, mennyi gond támad fel mindjárt lelkünkben a viszontlátás öröme nyomán. Érezzük s tudjuk, — mert úgy is van — ti gyermekek, kiknek feje felett — így hiszünk ezt s ez így is van — Isten angyalai öröködnék éjjel s nappal, hogy kőbe ne üsések lábatokat, érezzük s tudjuk, hogy ti vagytok ez oly mesterkéltté, oly üressé s öszinteségnélkülivé lett kulturvilágban, a tél fagyába s pusztaságába halódó világban egyedül a természetnek, az életvidám egészségnek, a boldogságra hivatottságnak s képességnek hordozói. S feltámad a gond lelkünkben, nem fogjuk-e Istennek e szép világát, mely maga maradt itt a sok lelket gyönyörködtető csodából, a tavasz s nyár életbőségéből köztünk, a mi mesterkéltséggel korlátolt bástyavilágunkban, színétől, illától, életnedveitől, ártatlan derűjétől . . . örök szép természetétől megrabolni!

A gyermekeink nevelésének nagy gondjai mint sötét árnyék ott vannak mindenütt, ahol az emberiség, a haza, a nemzet, a család, az ember jövőjéről gondolkodnak, aggódnak, reménykednek. Mintha a nagy világosságban, melyben élni vélünk, elvesztettük volna az utat, amelyen gyermekeinket az annyira áhitott boldogság felé irányíthatjuk. — Pedig egész életünk, min-

den munkánk s küzdelmünk, szenvedésünk, áldozatunk, sőt az egész emberi történelem, összes kulturvívmanyaival vanitatum vanitas, egy óriási, rettentő botorság, ha azokat, kiket szeretünk, nem tudjuk valamiképp a boldogság felé legalább irányítani, nekik az ígéret földét, a szebb s jobb élet földét, a belső s külső szabadság földét legalább megmutatni. Ha e sivár pusztaságnál, melyben mi bolyongunk, s melyben úgy látszik el is fogunk hullani, nem tudunk gyermekeinknek jobb jövőt, jobb lelki-hazát mutatni, egy tejjel-mézzel folyó valóságos kanaánt; egy egészségesebb szív, értelem, akarat, erkölcsi, testi, lelki új hazába, ha nem tudjuk őket legalább is oda-irányítani: bizony jobb lett volna meg sem születniök . . .

De hát mit tegyünk? Arra rájöttek már a bölcsek az iskoláról elmélkedve, hogy a sok elméleti tudás, az ugynevezett merő intellektualizmus épp oly egészségtelen a gyermeki léleknek, mint a tulok egyfajta erős, nehezen emészthető táplálék egészségtelen a testnek. Pedig megjegyzendő, hogy az a sokat hangoztatott iskolai túlterhelés mese. A nagyon elgyöngült gyomornak persze még a legdiétikusabb táplálkozás is könnyen megárt.

Hangoztatják aztán ebből kifolyólag, hogy ne pusztán oktasson az iskola, hanem neveljen első sorban.

Ez mind helyes lehet. De nincs talaj, melyben e bölcseségek fája, még ha élet-

Kétezer dollár a fejére

Irta: Port H.

Nagy és szembeütő plakátok ajánlottak mindenfelé a házak falán kétezer dollárt egy ember fejére, bárkinek, aki élve vagy halva kézrekeríti. Senki sem hitte, hogy ez az ember még életben van, ha a kezébe került a telepítvényeseknek s azok kitalálták rajta a boszuvágyukat. Egy rendkívül borzalmas módon elkövetett rablóvilkossággal vádolták s ehez a bünhöz még lólopás is járult, a mi még sokkal súlyosabbá tette az esetet. A lovat még többre értékelték az embernél is a Biber-öbölben.

Hayden Vilmos az az ember, a kinek neve óriás betűvel ott éktelenkedett a plakáton, még aránylag csak rövid idő óta lakott a városban, ahol nem volt népszerű. Nem igen ivott, szükszavú volt s igen tartózkodó magaviseletet tanusított, ami nem igen tetszett a többi aranyásóknak. Ő maga sohasem beszélt el történeteket s nem tudott nevetni azokon sem, amelyeket társai adtak elő mulattatásul. A legtöbb aranyásó gyűlölettel viseltetett iránta, olyan gyűlölettel, amelyet ép úgy nem lehetett megérteni, mint hogy nem lehetett valami alapját sem találni.

A főnöknek nem kellett nagyon segítõ-

társakat keresni az embervadászathoz. Talpra állt a félváros és csapatokban vonult ki a hegyek közé. Azt a magános kunyhót, a melyt valaki Hayden lakóhelyének mondott, nagyon sokan fölkeresték. Az aranyásók ugyan nem hitték, hogy majd egyszer ott találják Haydent, mert hiszen megtudták, hogy egy barátja titokban figyelmeztette az üldözésre. Ellenben keresték szökése utainak a nyomait. S mivel mit sem találtak, bosszuvágyukat azzal csitították, hogy lerombolták a kunyhót és elpusztították mindent, ami benne volt. —

Elmult egy, két, sőt három nap s Haydent nem bírták megtalálni. Most már az üldözők legtöbbje visszatért munkájához a Biber-öbölbe, de néhányan folytatták még aztán tovább is az embervadászatot. Ezek közt volt Jim Halter, aki egy kis csapat élén a hegylanc északi oldalán kutatott.

Jim az erdő mélyén, egy kis tisztás szélére ért, amikor észrevette, hogy társai megszöve elmaradtak tőle s ő egyedül maradt. Egy pillanatra megállt és fülelni kezdett. Egy hervadt levél esőndesen hullott a földre s a napsugárban aranyos fényben ragyogott. — Egy madárka csicseregget s a távolabbi fáról

A leányka pici táskájából elővette pici suhogás hallatszott, majd egy letört ág patogása. Így hát volt az erdőben még valaki.

Jim Halter egy fa mögé bujt és visszafojtott lélekzettel várt, ujját revolvere ravaszán tartva.

A zöreje mind közelebről hangozott és aztán a fegyver csuszoré — kiesett Jim kezéből. Egy aranyászka hajú, csillogó szemű leányka tört magának utat a fák alatti bozótban, megrakodva gallyal. Egyszerre csak megbotlott és a gyerek Jim közvetlen közelében elesett.

Jim elfojtott kiáltással vágta zsebre revolverét és oda ugrott hozzá.

— Nos, nos, kisleányom — szólt fölemelve — most már ismét talpon vagyunk.

A leányka egy szót sem szólt, nem is sirt, de a szeme tele volt könnyel, amikor feléje nyujtotta gyöngye kis kézesukklóját, a melyen vörös vonalban futott végig egy hasított seb. Egy kemény hegyes ág sebezte meg. —

— Ez aztán nagy baj, — mormogta Jim, de tanácstalanul állt ott.

A leányka pici táskájából elővette pici vászonsebkendőjét. Ezze lazán felitatta az apró piros csöppeket, amelyek a seb nyomán kitolultak.

— Gyere, hogy kötöm be kendővel — szólt s aztán erős, de ügyes ujjával becsavarta a vékony kis kézesukklót. A kendőt aztán egy kuszó növény hajlékony szárával kö-

erős fa is, gyökeret verne. — Mert kérdelem, vannak-e oly szülők, kik azért adják gyermeküket iskolába, hogy ott nevelést kapjanak. Erre senki sem fog igennel felelhetni, még egy kis önámítással sem, ami azonban nem zárja ki azt, hogy az iskola igenis hathatós nevelő erővel bír még a mai, merő oktatás mellett is a szülők szándékát korrigálva vagy megelőzve. — Maga az anyag, amit a gyermek tanul, ilyen erejű. — Bár szó sincs róla, s ez fontosnál-fontosabb, a tanító nevelő egyéniségének kell itt érvényesülnie. S Sokratesek, Krisztusok, apostolok, szentek, Pestalozzok bizony a tanítók s nevelők közt is ritkák, akárcsak a szülők közt a gyermekeiknek per eminentes nevelést, tudományt keresők. Krisztus idejében azt mondták: Ingyen kaptátok, ingyen adjátok. Ma? A nevelés, az oktatás kenyérkereset. Tehát szülők s nevelők egymásra találtak. Hiányzik a szülők neveltetési szándékából az ideális cél: a jobbá, nemesebbé, szebbé, tökéletesebbé tevés, de annál erősebb cél: eljuthatni legalább a megélhetés vegetabilis eszközeihez. De ez igen alacsony cél, az állatnál is megvan. S mivel a nevelők is ebben a légkörben élnek, e meglehetősen süritett elanyagiasított légkörben, az ő nevelésökből is nagy mértékben hiányozhatik az ideális cél s nem Sokratesekké, hanem szegény sophistákká leszünk: fő a megélés. Ez mind természetes mai viszonyaink közt.

S mégis azt szeretnők, hogy gyermekeink lelke e kettős ólomsúly terhével is szebb, jobb, emberiebb, tökéletesebb régiókba szálljon? Szegény gyermekeink!

Nem az iskola, nem az oktatás, nem az erkölcsi célok kitűzése ebben vagy abban az ugynevezett világnézetben; nem a foltozás itt is, ott is, mert bárhova raknál, ha még olyan jó foltot is, szakad, amíg a varrás nyomán kitűnik lépten-nyomon meztelenségünk s nyavalyás vértelenségünk! A család az alfa s az ómega. — Ennek kell

tözte össze. A gyermek jóleső érzéssel nézte munkáját.

— Helyes dolog, mondotta jóváhagyólag. Mondd, jó ember, te talán orvos vagy? — kérdezte nagy érdeklődéssel.

A fák leveleit megrezegtette Jim hangos nevetése.

— Doktor! — nevetett elégedetten. Nos, kis leánykám, az aranyásók ugyan azt állítják, hogy én meg tudok néha egy-két embert gyógyítani, — de komoly gyógyításra talán még sem gondolsz?

— Tehát te mégis gyógyítod őket? — erősítette a kis leány. — Oh, mondd kérlek, nem akarnál akkor az apámon is segíteni?

— Én talán nem lennék épen a legjobb doktor az ő számára, — mondotta mosolyogva. — Hát mi baja van az apádnak? Hol van most?

— Ő fönn van most a sziklák közt egy sötét üregben. Ő beteg, kedves jó ember, nagyon beteg. Ő nem jön ki, még galyat szedni sem, — ezt is én csinálom.

Lenézett a galyakra, amelveket elejtett s kezdte fölszedegetni. Jim aztán hosszú karjának egyetlen mozdulatával fölnevetésként a galyasomót, miközben mosolyogva nézett kis barátnőjére.

ujjászületnie az egész vonalon, ő majd megtalálja magának a megfelelő szép jelleg ruhát, mely nem fog szégyentestet takarni. — Hogyan? . . . Azt én itt meg nem mondom, ugy is rájönnek előbb-utóbb.

De azért mégis szeretnők nektek, édes gyermekeink az ittlétet kellemessé, derűs, igazán otthoniassá tenni, hogy ne legyen az iskola nehéz rabság, kenyérkereső napszámmunka számotokra, hanem testi, lelki üdülés, erősödés, édes munka otthona, oázis e tülekedő, egymást pusztító kenyérharc pusztaságában. Szeretnők edeseink, ha vetélytársai lehetnének őrző angyalaitoknak az igaz, jó, s szép örök utjain vezetve s irányítva benneteket, kik az isteni szépségű s erejű tavasznak, nyárnak itt maradt ártatlan gyümölcssei vagytok, kedves emlékeztetők egy jobb korra s reményei egy szebb s egészségesebb jövőnek. Imádkozzatok értünk, mert ez nehéz, nagy szándék. Csak az Ur kezelve képesít rá.

Philippus.

A politikai szezon előtt

A politika eseményeiről

Két hét még s ismét összeül a képviselőház. E nevezetes terminus közeledése megérzik a politika mozgalmasságán. Vasárnap beszámoló-beszédektől volt hangos az ország. A nemzeti munkapárt tagjai közül nyolcvan képviselő kereste fel választóit, köztük olyan előkelőségei a többségi pártnak, mint Antal Géza és Pirkner János. Pápa város választókörztségének megbecsülését és nagyraértékelését bizonyítja az a beszéd, amely Antal Gézának a helyzetéről és a kibontakozásról vallott véleményét tartalmazza. Mély bölcsességű politikai tanulmány benyomását tesz a fejtegetések. A politika előterében levő kérdéseket egészen új nézőpontból világítja meg s ebben a beállításkban sok olyan problémának magyarázatát adja, amelyeket hosszú időn át eredménytelenül boncolgatott a politikai vitatkozás. Antal Géza a mai tartatlan párkeretek eltolódásában a közjogi elvek szerint való csoportosulás megszünteté-

— Így, most utra készen állunk. Gyere, vezess engem az édesapádhoz, majd ott aztán meglátjuk, hogy mit lehet csinálni.

— Az apámra díjat tűztek ki, kigyógyíthatod abból is? — kérdezte aggodalmaskodva.

— Díjat?

A leányka igenlőleg bólintott.

— A fejére ugyanis, tudod. Ő mesélte nekem. Még én sem láthatom, nem láthatja senki, de hogy ő maga mondta, hogy ő az.

A galyasomó a földre hullott és Jim megtántorodva dőlt egy fához. A leányka ijedt szemekkel nézte.

— Nagyon nagy baj ez? — kérdezte.

Jim nem felelt.

— Na, mondd, jó ember, talán csak nem olyan nagyon veszedelmes? — folytatta könnyörögve s már majdnem sirva fakadt. — De, ugy-e, nem hal meg?

Jim vértelenné vált ajkait összeszorította. Keze önkéntelenül a revolver-zsebe felé tévedt.

— Hogy hívják téged, gyermek? — kérdezte rekedt hangon.

— Annie! Hayden Annie, de az apám úgy hív, hogy . . .

— Nagy Isten! — ordított bele Jim a szavába.

A leányka egészen odasimult hozzá:

sében s a szociális és gazdasági kérdések szerint való új csoportosulásában látia a normális parlamenti munka állandósítását. Nem állítja azonban magát azzal a reménnyel, hogy az új pátralakulás a mostani válság megoldásának lesz eszköze. Erre más orvosszert ajánl: *tegyen le az ellenzék a presztizs-politikáról.*

A munkapárti képviselők különben valamennyien a békés kibontakozás mellett foglaltak állást, bárha kivétel nélkül készek az anarchia ellen megvédelmezni az elért eredményeket és a parlamenti rendet. E tekintetben igen érdekes az abaujszántói beszámoló lefolyása. *Bárczay* Ferenc munkapárti képviselő beszédének meghallgatására megjelentek ott a kerület ellenzéki vezériférfiai és számos ellenzéki választópolgár is, és igen lojális magatartást tanúsítva, végezetül közös határozati javaslatban állapodtak meg a béke érdekében. Az esemény mindenestre érdekes. És jellemző tünet, hogy maguk a választók pártkülönbség nélkül — mert hisz az összes ellenzéki pártok részt vettek ott — kívánják a békét, ennek érdekében közös gyűlést tartanak, amelyen előkelő ellenzéki ember mondja ki, hogy *az ellenzéknek általában és tehát a függetlenségi pártnak is, minden szélsőségtől tartózkodnia kell*, ha valóban a béke ügyét akarja hiven szolgálni. Ezt a határozatot megküldik az összes választókerületeknek.

A kezdeményezés figyelemreméltó és általában véve szimpátikus. A mivel nem kívánjuk azt mondani, hogy maga a határozati javaslat minden részében helytálló. Bizonyos, hogy a választópolgárság részletekre és pontozatokra nézve irányt már technikai okokból is nem szabhat. Lesz-e hatása a szélsőségektől való óvásnak és a béke higgadt szorgalmazásának, előre nem tudhatjuk. Kétségtelen, hogy a munkapártban meg van a készség a békére s mindenekelőtt a párt taktikájának legilletékesebb irányítójában. *Lukács* László miniszterelnökben, aki az abaujszántói határozat dolgában is bizonyára a legjobbalabb és az országra nézve legüdvösebb módon foglal majd állást, mielőtt erre módja és alkalmja lesz.

Természetesen ellenzéki részről is hozott megnyilatkozásokat. Az annak idején nagy garral hirdetett kétszáz népgyűlés ugyan elmaradt — sokat egészen el is ejtettek — de azért Apponyi, Károlyi, Mezőssy és

— Hát nem akard megpróbálni az apám meggyógyítását? Hisz nem is néz ki olyan nagyon veszedelmes betegnek s nem is olyan, mint a minőnek te gondold. Tud járni, sőt oda is fel tudott mászni. Mi már sokáig, de oly sokáig bolyongtunk ide s oda. Kedves jó ember, az apa nekem mindenem, a mióta — s itt keserves zokogásra fakadt — a mama karcsonykor meghalt. Ugy-e, te nem hiszed, hogy anya is meghalt?

Jim már remegő térdrel állt ott, majd el is vágódott a fiúvön. Az arcát a kezébe temette, széles vállai megrázkódtak.

— Én nem bírom, nem bírhatom — nyöszörögte. — Nem, nem! A saját gyermeke kezével!

A kis leány szemei tágra nyíltak a csodálkozástól. Néhány perc múlva féltéken tet kezét Jim vállára.

— Ismered te apát? — Hiszen te is beteg vagy? Olyan nagy szerencsétlenség az, ha valakinek díj van kitéve a fejére? Kérlek szépen, ha te megkísérlened őt meggyógyítani . . .

Az erdő mélyéből riasztó kiáltások halaszottak, mire Jim rögtön talpra ugrott.

— Igen, meg akarom kísérelni, te édes, kedves kis leány, Isten engem úgy segíljen!

Zománc cim- és jelzőtáblák és zománc-betük

igen olcsón rendelhetők

Hoffmann és Kronovitz
könyvnyomdájában
Debreczen, Piac-u. 49.

egyv. fővárosi ellenzéki lap hasábjain egy Névtelen, nyilatkozik a helyzetről. Végezzünk először az utóbbival.

A fővárosi lap az ellenzék „békefeltételeit” közli. Kételkedünk benne, hogy ezek hitelesek lennének. Megírta nemrégiben Kosuth Ferenc, megírta valamivel előbb a Magyarország is, hogy az ellenzék a maga taktikájáról és feltételeiről csak szeptemberben fog határozni, amikor a közös vezérbizottságuk egybegyűlt. Az említett közlés lehet valakinek magánvéleménye, de semmi esetre sem lehet az egyesült ellenzék álláspontja, amelyre nézve határozatot még csak ezután fognak hozni. Jellemző különben, hogy ezt a publikációt az este megjelent ellenzéki lapok semmi figyelemre sem méltatják.

A mi a fent említett három ellenzéki vezér nyilatkozatait illeti, utat nem mondtak, a régi nótát fújják, a régi követeléseket hangsúlyoztatják, holott maguk tudják legjobban, hogy azoknak elérésére sem lehetőségük, de joguk és okuk sincsen.

Az önkéntesjelöltek beiratása

A honvédelmi miniszter rendelete.

A honvédelmi miniszter a vallás- és közoktatási miniszterrel egyetértőleg rendeletet adott ki, amelynek értelmében azok az egyévi önkéntesjelöltek, akik abban a reményben, hogy az idei fősorozásnak szeptember 1-től október 5-ig terjedő időszaka alatt besoroztatnak és egyévi tényleges szolgálataikat október 10-én megkezdik, a vallás- és közoktatási minisztérium fenhatósága alá tartozó főiskolákba a rendesbeiratkozási idő alatt be nem iratkoznak, sem az esetben, ha be nem soroztatnak és felsőbb tanulmányukat az 1912—13. tanév leső félévében megkezdni, illetőleg folytatni óhaitják, valamely főiskolába leendő felvételiükért az utólagos beiratkozásra a fennálló szabályokban kitűzött határidőig engedélyt nyervehetnek, ha állittatásuk után azonnal folvamodnak.

Az ez iránti kérvényhez a írási tisztviselő által díjtalanul kiállított és a sorozóbizottság elé történt állittatást, annak napját, visszahelyeztetést, illetve fegyverképtelenséget igazoló és kétkoronás bélveggel ellátott bizonyítvány csatolandó.

Azok az egyévi önkéntesek, akik a sorozás tartama alatt, de még állittatásuk előtt valamely főiskolára beiratkoztak és ennek

Fuss hamar az apádhoz, mindent megteszek, a mit csak lehet!

Három perc múlva már ott állott kimerült emberei előtt.

— Annak nincs semmi célja, hogy kussunk tovább — szólt Jim nyersen. — Én már minden kis zugot megnéztem. Gyertek velem!

Erre aztán balra fordult egy olyan utra, amely kacskaringósan vezetett lefelé a hegy lejtőjén s az emberei, részben mivel nagyon fáradtak voltak, részben mivel mindig vakon követték Jimet, szó nélkül ballagtak utána.

Három nap múlva Jim sántitva ment vissza a Bieber-öbölbe.

— Holla, Jim! Te azt hiszed, hogy mindenkinek tud jártál az eszén! — szóltak oda hozzá. Mi megtaláltuk az ördögfiát, aki Tom Smith-et meggyilkolta s tegnap este már fel is akasztottuk.

Jim elfehéredett ajakkal kérdezte:

— Kit, Haydent?

— Haydent!? Istenemre, nem azt. — Az ördög fia egy kínai. Ez követte el a véres tettet és be is vallott mindent, mert a hegylanc tulsó feián megtaláltuk a lopott lovat is.

megettörténte után tényleges szolgálataikat október 10-én megkezdni óhaitják, tandiuknak visszafizetéseért az illető főiskola tanulmányi és tandiiszabályzata értelmében folvamodhatnak.

A tényleges szolgálat megkezdésének elhalasztása vagy az egyéves önkéntesi kedvezmény iránt a sorozó-bizottsághoz benyújtandó kérvényben, a sorozás megtörténte után pedig az illetékes kiegészítési kerületi parancsnoksághoz benyújtandó külön kérvényben kérelmezhető.

Két bába között elveszett egy gyermek

Mikor nincs közelben segély

A tanyai élet szomorú kulturfokát mi sem jellemzi jobban, mint az a jelenség, hogy sem doktor, sem bába, sőt igen sokszor még iskola sincs kilométernyi távolságokra. Természetes, hogy az analfabétaság ikertestvére itt a kuruzslásnak és babonának, amelyből a betegség és a bűn táplálkozik. Nagy itt az adója az emberhalandóságnak s nemcsak a betegség szedi áldozatait, de a szülés is veszéllyel jár s majdnem annyi embert árt, ahány apró koporsót raknak le rövid időközök egymás mellé.

Most is megdöbbentő esetről ad hírt *Vámospércsi* levelezőnk. Az egyik közel eső tanyán szülési fájdalmak vettek erőt az egyik gulyás feleségén. Szegény asszony nagy lázában éjnek idején kívánszorgott a férjéhez, a ki a legközelebb eső mártonfalvi bábához fordult segítségért. Ez azonban érthetetlen okokból *megtagadta a közreműködést*. Mire aztán a férj Vámospércsről kapott bábát, már *halott volt az újszülött*.

Marcsi János gulyás *Deák* Sándor tanyáján van alkalmazva, a községtől több kilométernyi távolságban. A férj a gulya mellett teljesít szolgálatot, míg az asszony, aki előrehaladott áldott állapotban volt, a történet napján, szeptember elsején a tanyán levő gazdasági lakásban tért esti nyugalomra. Ugy egy óra tájt az asszonyt heves görcsök és szülési fájdalmak lepték meg, minthogy azonban senki sem volt közelében, a szenvedő nő *lázás állapotban kiugrott az ágyból és éjnek idején, fogatékos öltözékben elhagyta a szobát*, hogy férjét értesítse a bekövetkezendőkről.

Alig ment azonban pár száz lépést, részint a lázas fájdalmak, részint a zord időjárás okozta kimerültség hatása alatt *összerogyott s mielőtt még valaki közelébe ért volna, a szabad mezőn megszülte gyermekét*. A nagy sirásra és jajgatásra lettek aztán figyelmessé a majorban levők, köztük *Marcsi* János gulyás is, aki menten nyakába vette az éjszakát s a legközelebb fekvő Mártonfalvára ment gyalogszerrel. Itt valami *Tóthné* nevű asszonyra van bízva a gyermekhalandóság, akinek kisebb gondja is nagyobb volt, semhogy hivatásának erkölcsi súlyát mérlegelte volna, — talán a hely sem tartozott a kerületébe: szóval *megtagadta a szülés alkalmából a segélynyújtást*.

Igy aztán a szerencsétlen ember kénytelen volt visszafordulni s Vámospércsre vágatni, ahol aztán nagy késedelemmel meg is kapta a kívánt bábát. Ez alatt persze *Marcsi*

Jánosné elhagyatva, néhány járatlan embertől támogatva, fekiúdt a szabadban, csupán egy szűr, meg egy bunda által védve a hidegtől. Szakértő, ápoló sem volt körülötte, nem esoda, hogy mikor a második faluból előkerült a bába, inkább csak a beteg asszonyt kellett ápolás alá vennie, mert *a késői segély folytán már meghalt a gyermek*.

Az esetet az előljárárság bejelentette a debreceni kir. ügyészségnek, mely a vizsgálót megindította, vajjon terheli-e felelősség a gyermek haláláért a mártonfalvi bábát, vagy sem?!

Baltazár Dezsőről a hivei

A szabolcsiak szeretete

Ama rövid idő alatt is, amelyben Baltazár Dezső dr. a tiszántuli református egyházkerületnek püspöke, a legmesszebb menő mértékig megnyerte hiveinek s felekezetre való tekintet nélkül mindazoknak szeretetét, akiknek vele a legkisebb érintkezésük s dolguk volt. Ez a nagy szeretet lépten-nyomon kifejezésre jut. Legutóbb a szabolcsiak veték körül e nagy szeretettel s ünnepezték s e szeretetnek kifejezése az alábbi cikk is, a mely szintén a szabolcsiak érzelmeit tükrözi vissza:

A tiszántuli református egyházkerület fiatal, agilis püspöke, Főtiszteletű és Méltóságos dr. Baltazár Dezső ur bámulatos tevékenységet fejt ki úgy a társadalmi közélet, mint különösen nagy egyházkerülete, a legnagyobb magyar református egyházkerület (580 anyaegyház, 1,100.000 lélekszám) egyházi közéletének fejlesztésében, egyházkerülete egyházai, mind anyagi, mind szellemi előhaladásának, boldogulásának, vallásos buzgóságának emelése s így az Isten országa terjesztése érdekében.

S teszi ezt nemcsak a püspöki hivatal iróasztala mellől, hanem gyakori egyházlátogatásával, személyes megjelenésével, buzdít, bátorít, életre kelt, lelkesedésre kelt, lelkesedésre ragad. Alig van vasárnapja, mely le ne volna kötve, melyre ki ne volna tűzve egy egyházlátogatás, egy templomszentelés, egy Kálvineumi ünnepély. Sőt ez utóbbi, a Kálvineum vagy lelkészi árvák otthona, árvaháza érdekében széles magyar hazánk különböző vidékein, hol itt, hol ott jelenik meg igen gyakran egy-egy Kálvineumi ünnepélyen, követe édes Idvezítőnk példáját, ki „széjjel járván, mindenkivel jót tett.”

Ime, csak Szabolcs vármegyében, a két testvér egyházmegye, a felső és középszabolcsi egyházmegyékben is rövid tíz hónap lefolyása alatt négy ízben jelent meg: Nyirbátor, Dombrád, Kisvárdá s most szeptember hóban következik Apagy.

Ugyanis az apagi egyház a mult év folyamán aránylag nagy építkezéseket hajtott végre. Második tanítószágot szervezett, két nagy iskolát s tanítói lakást épített, lelkészlakát újból építette s bővítette. Régi, még a Husziták idejéből származó roskadozó templomát újból építette, teljesen új berendezéssel s egy tizenhat változatu orgonával látta el. E templom felszentelésére, általában az apagi egyház örömmünepélyén való részvételre szeretett püspökünk le fog utazni, mely ünnepély és templomszentelés szeptember hó 22-ére, vasárnapra tűzött ki. Isten hozza ismét hozzánk nagyrabecsült püspökünket. — Hiszünk és reméljük, hogy ez utiát, e látogatását is áldás, lelkesedés és a hivekre áramlás sok-sok lelki haszon fogja kísélni. Sz. A.

Csipkét,

harisnyát legolcsóbban kizárólag csak a

Csipke-áruházban

vásároljunk
Kérem a címre ügyelni
S A S-U. 4.

Harc az új püspökség körül

A torzsalkodás veszedelmei

Ismeretes az áldatlan, hálátlan és méltánytalan harc, amelyet egyesek a görög katolikus magyar püspökségnek Haidudorogról Nyiregyházára való áthelyezéséért folytattak s folytatnak, amelyet eléggé elítélni nem tudunk.

E kérdéstről, amevről oly sokat irtunk s amellyel még igen sokat fogunk foglalkozni most egyik vidéki lapban egy tekintélyes görögkatolikus vezető ember ezeket írja:

Országos érdek, hogy az a békés egyetértés, amely eddig Hajdu, Szabolcs, Szatmár vármegyékben lakó különböző felekezeti köztött megvolt, ezután se zavartassék meg. Az egyház politikai küzdelmek utóizét is jórészt feledtük, most igazán a lelkiismeretlenséggel volna határos, ha felekezeti villongások megújulására módot adnánk. Sajnos, itt van a haidudorogi püspökség ügye, vagy helyesebben székhelyének kérdése, melynek már feltevésétől sem várunk jót a felekezeti békét illetőleg.

A lutheránus Nyiregyháza ugyanis, — mint már nem ismeretlen olvasóink előtt, — kötélnék állott, hogy Haidudorogról elkaparintson egy katolikus püspöki széket. Ha valami lehet természetellenes, hát ez a dolog az. Épen azért nem kell se lutheránusnak, se görög katolikusnak lenni, hogy belássuk: mily fanfar gvímölcsöket szül és még fog szülni e természetellenes mozgalom a két felekezet békéjét illetőleg. Eltekintve ugyanis Haidudorogról, az új görögkatolikus egyház mind ama hívei, akik a tisztán gk. jellegű H.-Dorogon kívánják látni püspöki székeket, soha sem fognak abba belenyugodni, hogy legfőbb vallási, egyházi intézményeket egy más felekezet virágzó központján lássák másod-harmadrangu szerepre kárhóztatva ugy egyházi, mint világi téren. A kevésbbé művelt híveknek hasztalan fogja magvarázni papia a kulturszempontokat, melyek miatt állítólag H.-Dorogról el kell venni a püspöki széket, azok csak épen e tényt fogják látni, hogy Nyiregyháza elkaparította a püspökséget és nem keresve a vezetőket, a nyiregyházi lutheránusokra és velők az egész lutheránusságra fogják ellenszenvöket, sőt ellenséges érzületüket fordítani. Ártani fog ez a lutheránusoknak? nem tudjuk.

Épületes dolog lesz-e az ily agvarkodás vallási, egyházi szempontból? nem a mi feladatunk vizsgálni. Ellenben nagyon is oka lehet annak, hogy egy-egy türelmetlen pap révén egyes községekben vagy községek között a püspöki szék miatt lappangó ellenszenvet lángra lobbantsa, ami hogy meg ne történhessék, a legfontosabb közérdek lévén a vallási háboruszkodás a legpusztítóbb valamennyi belvillongás között. Van erre szükségünk? Elkerülhető ez?

De nézzük az érem másik oldalát. Tegyük fel, hogy Nyiregyházának sikerül elhalászni Haidudorog elől a püspöki széket: mit nyer vele? Először is tetemes kiadásokat, melyeket, hogy a lutheránusok hívő serege mily lelkesedéssel fog fedezni a most is 100%-on felül menő (ohó) pótdadóval, azt már csak elképzelhetjük, hogy ennek következtében mily meglepedéssel fog gvönyörködni az új gk. intézményekben. — könnyven elgondolhatjuk: ezért aztán mily jó szemmel fog tekinteni a vereitékes munkájával kövezett és nem kövezett utcáin végig kocsizó gk. püspökre és kanonokiakra: ne is feszegessük. Ma, amikor a pénzkérdés oly érzékeny fokmérője a barátság és jóviszonynak, ily kérdésekkel komplikálni két felekezet életét, hát ez már nem bölcsesség. De most nem is erről akarunk szólni. Majd, másokor.

Most csak azt nézzük, hogy a nvomasztó kiadásokkal így kellemes hangulatba ringa-

tott nyiregyházi lutheránusság minő szívet fogja azt venni, hogy az ő jóvoltukból falaik közt megtelepedett új gk. püspök elkezd urat játszani, amit az ő püspökük nem tehet, köz- és társadalmi dolgokban magához ragadja a vezetést, a lutheránus püspök meg, — saját otthonában, hívei seregének közepett — kénytelen második helyre szorulni, vagy épen teljesen visszavonulni. A lutheránusok látni fogják egy-egy gk. püspöki misének, karácsonynak, husvéti ünnepeknek fényét és látni fogják saját puritán templomukat, szertartásukat. Itt és az egész vonalon elkezdik majd az összehasonlításokat. Milyen eredményre jutnak? az ő dolguk. De ha mind ebből vallási békének megzavarása fakadhat: ha az eddig tapasztalt türelem, megértés helyett irigység, ellenszenv foglalhatja el: akkor közérdek, hogy e vészes következményekkel járható eshetőség be se következék. Ezért is óhaitanák, ha Nyiregyháza nem törné magát a gk. püspöki székekért, mely ott több bait csinálna, mint hasznot. Megszüntetné Nyiregyháza lutheránus jellegét. Nem akariuk senki vallásos érzését sérteni, de a tróiai fa-ló története jut eszünkbe amikor Nyiregyházára vinni halljuk a püspökséget.

APRÓ ESETEK

*
Virágzó üzlet. — A dssentri
a hivatalban. — A blus.

*

I.

— Az ebédutáni alsósparti mellett egy kereskedőről beszélnek, aki híres a szerencsétlen kezéről, balul sikerült üzleteiről. Már féltucat vállalkozásba bukott bele.

— Hallom, hogy most megint üzletet nyitottál — szól az egyik ur.

— Hogyne. Még pedig virágzó üzlet van — siet valaki a válaszal.

— Ne mondja. Igazán virágzó?

— Igazán. Virággal kereskedik.

II.

A hivatalba új tisztviselőt neveztek. Pompás, ősnemesi névvel büszkélkedő dzsentri-fiút, aki az irodai működés előtanulmányait kártyaasztalnál löverszenven és más szórakozásokban szerezte. Elérkezett elseie: a hivatalbalépés napja. A dzsentri tisztviselőt izgatottan várták az irodában. A tisztviselők kíváncsian, a főnök ur fokozódó türelmetlenséggel tegettet az órára. Kilenc elmúlt, negyed fél sőt háromnegyed tíz. Végre öt perccel tíz előtt megérkezett a várva várt ur. A főnök dühösen támadt rá:

— Kérem ön ma lép először az irodába és már ilyen korán későn jön!

III.

A női divatkereskedésbe lépő urat egyszerre három segéd is igyekszik kiszolgálni.

— A feleségemnek szeretnék valami szép selyem bluzt venni — szól az ur.

— Igenis kérem. Milyet parancsol világot, vagy sötétet? Színházi bluzt, vagy utcait?

— O egészen mindegy!

— Szabad tudnom milyen termetre? Önagysága erősnek méltóztatik lenni? Vagy inkább karesu termetre valót parancsol urasága?

— Mondom, hogy mindegy!

— Tessék kérem: ez a legújabb facon, vagy talán ezt a japán mintát, rendkívül divatos, méltóztatnék megnézni — hadaria a segéd.

— Jó jó, csak csomagoljon be egyet. Akármelyiket. Én ugyan nem töröm a fejem a választással. A feleségem ugy is ki fogja cserélni a bluzt, akármilyet veszek!

Debrecen virilistái

Akiknek adója kétszeresen számít.

Megirtuk már, hogy a legtöbb adót fizetők névjegyzékét az igazoló választmány közszemlére tette ki, hogy az ellen fölszólalni lehessen az érdekelteknek s hogy az adók kétszeres számítását kérhessék az igényjogosultak.

Eddig a következők kérték ezt a kétszeres számítását:

Koszorus Kálmán m. kir. okleveles gazdasz, Szentkirályi Tivadar kereskedelmi és iparkamarai beltag, ifj. Jóna János gazdasági oklevél, Szántó Sámuel dr., Szikszói Szabó László dr., Kondor Zsigmond bírói oklevél, Köljsey Sándor dr. ügyvédi oklevél, Biczó Gyula iparkamarai beltag, Szabó Mihály dr. államtudori oklevél, Ujlaki Hugó dr. ügyvédi oklevél, Ujlaki Henrik máv. főmérnök mérnöki oklevél, Szabó Lajos m. kir. vincerllér képezdei igazgató gazdasági oklevél, Komlóssy Dezső ny. kir. tbiró ügyvédi oklevél, Szávay Gyula keresk. és iparkamarai titkár mint lapszerkesztő, kétszeres beszámítást kér, Szilágyi Imre ügyvéd ügyvédi oklevél, Kontsek Géza kereskedő kamarai beltag, Fischmann Mór kamarai beltag, Kocsár Gábor dr. ügyvédi oklevél, Bruckner Ernő dr. orvosi oklevél, Löfkovits Márton dr. ügyvédi oklevél, Berger Andor dr. ügyvédi oklevél, Kemény Mór dr. ügyvédi oklevél, Zádor Lajos kamarai beltag, Csikos Sándor dr. ügyvédi oklevél alapján.

Ügyvédi oklevél alapján Magoss György dr., kamarai tanácsosság alapján Debreceni Lajos, ügyvédi oklevél alapján Kemény Viktor. A polgármester a következőket jegyezte be: Ügyvédi oklevelem alapján kérem a kétszeres beszámítást, de gyszersmind adóm összegéhez, ami kimutatva van, hivatali fizetésem után rám rovtott adóösszegnek is hozzászámítását. Kovács József.

A következő bejegyzésekkel kérik még az alábbiak az adóik kétszeres számítását:

Ügyvédi oklevelem alapján kérem 1600 korona adómat duplán számíttatni. Lestyán Adorján.

Orvosi oklevelem alapján kérem adóm kétszeres számítását. Debrecen, 1912. aug. 31. Dr. Fráter Imre.

Gyógyszereszi oklevelem alapján kérem adóm kétszeres számítását. 1912. szept. 1. Szilcz Ferenc.

Ügyvédi oklevelem alapján kérem adómat kétszeresen számíttatni. 1912. szept. 2. Vadon Sándor.

1912. I-IX. Orvosi diplomám alapján kérem za adómat kétszeresen számíttatni. Dr. Leitner Adolf.

Műegyetemi tanulmányon alapján kérem adómat kétszeresen számíttatni. — Szikszay Lajos.

Riesz Henrik kamarai beltag.

Az adók kétszeres számítását kérni lehet szóval vagy írásban az igazoló választmány ülésén is, amely szeptember 12-én lesz délután 4 órakor a városházán, amikor az eddigi bejelentéseket is tárgyalni fogják.

EGYESÜLET.

— A Bölcsész Segélyző Egyesület mindössze egy esztendeje alakult meg, de már is eredményesen működött. Az egyesület tagjai jó nevelőknek és korrepetitoroknak bizonyultak. Az egyesület fő célja épen az, hogy városunk közönségét tanárjelöltjeinkben jó nevelőkkel és korrepetitorokkal lássa el. Az egyesület eddigi működése biztosítékot nyujt a jövőre s most, mikor a nyelv- és történettudomány minden szakán vannak hallgatók, módjában van a gimnázium, reál, kereskedelmi, polgári s alsóbb iskolák tanulói számára a legmegfelelőbb tanárjelölteket ajánlani. Az egyesület kéri tehát a szülőket, forduljanak hozzá. Az egyesület díjtalanul

ajánlja tagjait. A Bölcsész Segélyező Egyesület szünidei fentartó bizottsága. Bölcsészeti kari dékáni hivatal. Kollégium. I. em.

A gyilkos kertészlegény az esküdtszék előtt

Rét és fél évi fegyházat kapott

Ez év májusában délben ebéd idő alatt a városi kertésztelepen összeszólalkozott két kertészlegény: Rác Lajos és Takács Lajos. Az előbbi ép aznap bocsájtotta el a szolgálatból s az amugy is ingerlékeny természetű, 19 éves fiú dühében kést ragadott és azzal leszúrta társát.

Ma tárgyalta az ebből keletkezett bűnügyet Hoffmann József kir. táblabíró elnöklése alatt a debreceni törvényszék, mint esküdtszék. Rác Lajost Csáthy Dezső dr. a fiatal, szimpáthikus kriminalista védte, akinek erős jogi és pszichológiai érvelése nagy hatást gyakorolt úgy az esküdtekre, mint a szakbíráskorra, hol is az esküdtek verdiktje után erős felindulásban elkövetett emberölésért két és fél évi fegyházat mértek a beismerésben levő vádlottra.

A tárgyaláson a következő tényállást derítette ki a bíróság:

Május hó 25-én, déli ebéd végeztével a városi kertésztelepen öt kertészlegény Takács Lajos, Rác József, Sági Zsigmond, Lőrinczi Ferenc és Fejes Ferenc sziesztált. Hatodik társuk: Gukkó Mihály az ágyon aludt. Egy darab ideig békésen elbeszélgettek, majd Rác megbökte Takács Lajos Józsefet, aki erre méregbe jött s talán nyomatékosabban felelt vissza, mint szokott. Majd vitatkozás támadt a két legény között s Rác az asztalon heverő hosszú pengéjű kést felragadva, oly erővel dőtte társába, hogy az megtántorodott, 15 lépésnyire pedig eszméletlenül bukott fel.

A merénylet Galambos János 54. számú rendőr a rendőrség ügyeletére hozta, ahol Budaházy Jenő rendőrfogalmazó kihallgatta, majd letartóztatta. Ez alatt az időközben értesített mentők kivonultak, a súlyosan megsérült embert a kórházba szállították, ahol 10 percnyi kintlódás után elhalálozott.

Rác József a következő beismerő vallomást tette az esküdtszék előtt:

— Bűnösnek érzem magamat és sajnálom, hogy így volt. Társamat megölni nem volt szándékomban. Ma délután egy óra tájt Takács segédtársammal a nagyerdei telepen levő közöslakásban valami jelentéktelen dolog felett — már magam sem tudom mi volt az — összevesztünk. Veszekedésközben Takács azt mondta nekem, hogy pofon vág. Erre én elébe álltam:

— Üss ide, ha mersz!

De nem ütött meg, hanem odább állt, mire én leültem egy székre. Takács azt mondta: „vérembe hagy“ még ezért. Mire oly düh szállt meg, hogy nem tudva uralkodni magamon, zsebembe nyúltam késemért. Ezt nem találtam, az asztaltól felkaptam egy evőkést s azt a Takács mellébe vágtam. Egyebet nem tudok.

A kir. törvényszék mérlegelve az enyhítő körülményeket, hozta a fenti enyhe ítéletet.

Titokzatos büntény

Holttest a lépcsőkön

Brüsszeli távirat jelenti: Anversben titokzatos gyilkosság történt tegnapelőtt. M. Grosbodnak, a Eiffé és társa cég főnökének a Leopold Boulevardon levő házában, Grosbodt nyaralni ment és háza őrzését Galletné nevezetű házmesternőre bízta, aki leányával és fiával, mindketten gémántkőszőrűlök, ugyanott lakott.

Tegnapelőtt, úgy délután öt óra táiban, szakadni kezdett az eső. Galletnének eszébe jutott, hogy gyermekei esernyő nélkül mentek a gvárba. Eléjük ment az esernyővel s hat óra után együtt tértek haza. A házban semmi rendkívülit nem vettek észre.

Este nyolc óra után a fiú elment hazulról és a késő éjjeli órákban tért haza. Az emeletre vezető lépcsőkön megbotlott valaminek. Lehajolt és iszonvodva tántorodott vissza. Egy holttest hevert a lábainál. Ugyanekkor a pillanatban hörgést hallott a harmadik emeletről. Mint örült rohant a kiáltások irányába. Amint felért a harmadik emeletre, egy aító felpattant és véres fejjel előtte állott a nővére. Ölébe kapta a vérvesztésig ájuldozó leányt, bevitte egy szobába és bekötötte rettenetes feisébét. Jó idő mulva tért magához, annyira, hogy el tudta mondani fiúvérenek a rettenetes drámát.

Alig hogy elment hazulról a fiú, nővérét rosszullet fogta elő. Aludni akart térni. A harmadik emeleten hálószobája előtt sóhajtást hallott. Megfordult és a rémület kiáltása hagytta el az ajkát. Egy nyulánk termetű férfi bukkant fel előtte és valami tompa tárgyval teljes erővel feibeszította. Segítségért kiáltott, de a bandita annál több csapást mért rá. Kiáltásait végre meghallotta az anyja és segítségére sietett. A gyilkos most ellene fordult és leütötte. A leány hallva anyja halálhőrgését, örült félelemtől izzva bemene-
teült egy szobába, magára zárta az aítót és elájnult. Csak akkor nyerte vissza eszméletét, mikor fiúvére hazatért.

Most már együtt rohantak le az első emeletre, anyjukat keresni. Szegény asszony mervé holtteste ott hevert a lépcsőkön.

Értesítették a rendőrséget, de a nyomozás eddig eredménytelenül Titokzatossá teszi a büntényt az a körülmény, hogy sem az aítón, sem az ablakon az erőszakos betörésnek semmi nyoma nem volt található. A gyilkos 300 koronát és egy órát vitt el magával.

A leány, akit egy magánkórházba szállítottak, most élet és halál között lebeg.

HIREK

*

— **Gyászmise Erzsébet királynéért.** Fővárosi tudósítónk jelenti: A főrendiház elnöke a m. kir. miniszterelnök értesítése alapján közölte a főrendekkel, hogy boldog emlékü Erzsébet királyné gyászos elhunvtának évfordulójának alkalmából e hó 10-én, kedden délelőtt tíz órakor a budavári koronázótemplomban ünnepélyes gyászmise lesz.

— **A török események.** Konstantinápoly, szept. 3. Hír szerint Nuradungian külügyminiszter és Resid pasa miniszter, volt bécsi nagykövet tárcájukat föl fogják cserélni, állítóan azért, mert Olaszország a béketárgyalás idejére mohamedán külügyminisztert kíván.

Konstantinápoly, szept. 3. A montenegrói határrendezés dolgában kitűzött bizottság tegnap Nuradungian elnöklésével összeült. A tanácskozásban résztvett Koniatowszky ezredes magyar és osztrák katonai meghatalmazott és Giers orosz nagykövet, Plamenac montenegrói követ és több török tiszt és polgári szakértő.

— **Miniszterek a hadgyakorlaton.** Fővárosi tudósítónk jelenti: Hazai Samu honvédelmi és Serényi Béla gróf földmívelésügyi miniszterek legközelebb Szegedre s onnan Mezőhegyesre utaznak a hadgyakorlatokra. Serényi mint házigazda lesz Mezőhegyesen.

— **A tanítók fizetésrendezése.** A „Politikai Értesítő“ jelenti: Az ország egész tanítói kara nagy érdeklődéssel várja a fizetésrendezést, amelyet Zichy János gróf válas- és közoktatásügyi miniszter megígért a magyar tanítóságnak. Értesülésünk szerint a jövő évi költségvetésbe felvették már a tanítói fizetésrendezést is s erre a célra 11 millió koronát fordítanak. A költségvetésbe felvett nagy összegnek mikénti felosztásán javában dolgoznak a kultuszminiszteriumban és az átlagszámításokkal is már elkészültek. Fizetésemelésben részesülnek úgy az állami, mint a nem állami tanítók. Ha tehát a jövő évi költségvetést a képviselőház ez év őszén megszavazza, úgy a tanítók a jövő évben megkapják a sokszor kért és várva-várt fizetésemelést.

— **A független Lengyelországról.** Lembergől táviratozzák: Zakopanie fürdőhelyen az éjszaka sok ezer röpiratot dobáltak szét az utcákon, minden ház falára ráragasztották és a sétatereken a székekre garmadával tették le. A röpiratokon a lengyel nemzet felszólít minden jóézésű hazafit, hogy agitálion Lengyelország függetlenségéért és ha kell, ragadion fegyvert, mert készülni kell rá, hogy Oroszországgal szemben csak forradalmi uton lehet kivívni a függetlenségét.

— **Egy község papja ellen.** Nyiregyházáról jelentik: A szabolicsmegyei Napkörtözség római katolikus lakossága, mintegy száz családfő, kérvényt küldött az egri érsekhez, hogy szabadítsa meg őket papjuktól, dr. Szentirmay Gábortól, akinek működésével torkig vannak. A kérvényezők azzal fenyegetőznek, hogy más hitre térnek át, ha kivánságuknak nem lesz fogadatja.

— **Sikkasztó statisztikus.** Fővárosi tudósítónk jelenti: A rendőrségen megjelent ma Csillag Gyula a fővárosi statisztikai hivatal helyettes vezetője és letartóztatását kérte, mert a kezelése alatt álló pénzből 8000 koronát elsikkasztott. Nemsokára fölment a rendőrségre Pikler Gyula a hivatal vezetője és szintén bejelentette, hogy Csillag 8000 koronát sikkasztott. A rendőrség a bűnös statisztikust letartóztatta.

— **Öngyilkosság a fürdőn.** Siófokról táviratozzák, hogy ott az éjszaka agyonlötötte magát Köpösi Dezső kolozsvári jogi szanatorium tulajdonosa. Leveleket hagvott hátra, de ezeket a csendőrség lefooglalta s így az öngyilkosság okát tudni nem lehet.

— **Dr. Szász Adolf** orvos hazaérkezett és rendeléseit a szokott időben megtartja a betegsegélyző pénztárnál délelőtt 9-től 10 óráig.

— **Öngyilkosság a kimenőruha miatt.** Nagyváradról jelentik: Vasárnap délben megható öngyilkosság történt. Egy kis falusi cselédleány, Borsányi Veron felakasztotta magát: a vasárnapi séta áldozata lett szegény. Nem volt ugyanis kimenő ruhája, pedig hívták a barátnői. A Szent János-u. 1 sz. alatt szolgált Borsányi Veron s a lakás szomszédságában rövidáru üzlet raktára van. Szombat éjjel bemászott Veron s a csak egy kötőt talált a szép bluzokat nem lelte. Kitudódott azonban a kötő származása is. Ugyan feljelentést nem tettek ellene, mert egyébként jó leánynak mutatkozott. Amit különben az is mutat, hogy a lopott kötőt any nyira szívére vette, hogy amikor közeledett a séta ideje, amikor ebédre ültek össze a háziak, Veron a fáskamrában felakasztotta magát. Mire megtalálták halott volt.

— **Szimfonikus zenekar Debrecenben.** A közönség elszokott már attól, hogy éttermekben valódi szimfonikus zenét halljon, mert az ismert és rendszeren éjjeli kávéházakban működő női és egyéb zenekarok lefoglalták magunknak a szimfonikus zenekar címet s az ezek által produkált muzsika képviseli a közönség gondolkodásában a szimfonikus zenét. Annál kedvesebb és dicséretet érdemlőbb meglepetésben részesítette a közönséget Sternád Ferenc vendéglős, amikor éttermébe a Pilseni sörház termeibe valódi szimfonikus, művészi zenét produkáló zenekart szerződtetett. A művész zenekar, amelynek vezetője L. F. Farkas a kiváló karmester, oly szépen játszott, hogy a közönség elismerése sürű tapsokban nem egyszerűen nyilvánult meg. Kedvvel, élvezettel hallgatta mindenki a művészi játékokat, amely ilven genrében újdonság Debrecenben. A zenekar játékműsora is kiváló zeneműdarabokból áll, s meglátszik, hogy művészi érzékkel, de egyúttal a közönség szórakozására is tekintettel állították össze. A tökéletes betanultsággal játszó zenekar, amelyet L. F. Farkas karmester kitünően dirigál győzelmes sikerrel mutatkozott be ma este és kétségtelen, hogy zenéjükkel rövidesen meghódítják Debrecen közönségét, vagy mindenkit, aki a szép zenét szereti.

Meg kell itt emlékeznünk arról is, hogy ahhoz, hogy a közönség oly élvezettel és kedvvel hallgassa és hallgathassa a kiváló szép muzsikát, hozzájárult az étterem kitünő akusztikája is, amelyben a zene nagy-szerűen érvényesült. A közönséget kellemesen érintette az is, hogy kiváló íó és pontos szolgálatot, nagy figyelmet talált s hogy páratlan jó konvatermékek és különféle italok álltak rendelkezésre.

— **A kutba fulladt.** Rozsnyóról jelentik: A fazekaszaluzsányi savanyuforrás, az úgynevezett „csevice” kutját ki akarta tisztítani a napokban a közönség s Balkovszky György cserencsényi kuttisztítóra bízta, ki egy társával alászállott a szénsavgázzal teli kutba. Balkovszky társa már utközben rosszul lett s felhuzatta magát a mély kutból. Balkovszky azonban egészen leszállt a víz színéhez, ahol a kiáramló gáz megölte. Holtan huzták ki a kutból.

— **Megölt a villám három katonát.** Sulvos szerencsétlenséget okozott a napokban egy villámcsapás. A hercegovinai Ulok közönség vidékén gyakorlatozó 15. és 16. hadtest három katonáját sújtotta halálra és egyet sulvosan megsebesített. Ulok vidékén a napokban ugvanis nagy vihar tombolt, amelyet valóságos felhőszakás követett. Egy valóságos őriárat a szakadó eső ellen úgy védekezett, hogy egy bokor alá vonultak. Alig helvezkedtek el azonban, mikor villám csapott le a bokorba. Sűrű füsttel borult rájuk, amely midőn elvonult, rémülten látták az életben maradtak három megszenesedett holttestet a földön, egy katona pedig áuultan hevert. Azonnal értesítették a főcsapatot a szerencsétlenségről és úgy a három holttestet, mint a sulvosan megsebesült katonát Kalinovikba szállították. A szerencsétlenül járt katonák a báró Probszt parancsnoksága alatt álló 51. gyalogezredben szolgáltak, amely Hercegovina stoláci kerületében állomásozik. Ezt az ezredet Marosvásárhelyről egészítik ki s meglehet, hogy magyar leány is van a villámcsapástól halálra sújtott katonák között.

— **A Budapesti symphonikus szalon zenekar,** ma és a következő napokon nagy hangversenyt rendez L. F. Farkas karmester személyes vezetése alatt a „Pilseni sörház” éttermében. Melyre a zenekedvelő közönség becses figyelmét tisztelettel felhívom. Kitünő magyar és francia konyha, bel- és külföldi borok, állandóan négyféle friss sör csapolás. Teljes tisztelettel Sternád Ferenc, ü. v. vendéglős.

— **Alföldy Károly tánciskolájában** az őszi tanfolyam szept. hó 11-én megkezdődik. Beiratások eszközölhetők bármely időben lakásán Péterfia-u. 2. sz. telefon szám 510. Felőtteknek boston vagy más táncokra külön órák vehetők.

— **Gyilkos zongorahangoló.** Makóról jelentik: Nagy Sándor makói zongorahangoló, aki régebben színész volt és ettől a pályától részegeskedése miatt kellett megválnia, az éjjel egy bormérőben együtt mulatott Lökös János mázolóval, Ivás közben összeeszték és Nagy úgy vágta kétszer halántékra a hangoló kalapáccsal Lököst, hogy ez eszméletlenül terült el a kocsma padozatán és félóra kintlódás után meghalt. A gyilkos, akit nyomban letartóztattak, a legnagyobb egykedvűséggel vallotta be tettét.

— **Intézeti kelengve** iskolás leányoknak és fiuknak. Kész fehérneműk, zsebkezdők, harisnyák, paplanok, matrácok, flanel- és trikópaplanok és ágyszerítők, kitünő minőségben nagy választékban és jutánvos árakon kaphatók. Kardos László vászon, menvaszsonyi kelengve és kész fehérneműk nagykereskedésében, Debrecen, Kossuth-utca 9.

— **Felvétetik a Linoleum áruházban** egy pénztárnoknő, kereskedelmi végzettségű, valamint egy elárúító kisasszony. Jó írás és számtudás megkívánatlik.

— **Új női kalap szalonunkat** Arany János-utca 1. szám alatt megnyitottuk. A nagyérdemű hölgyközönség szíves figyelmébe ajánljuk. Török Irén és Társa.

— **Ócska iskolakönyvek** valamint uiak is az összes iskolák részére kaphatók Hegedűs és Sándor könyv- és papirkereskedésében, Kossuth-u. 11. sz.

— **Elismert legszebb uri divat** újdonságok, világhírű Ita, Borsalinó és Pichler kalap különlegességek a legnagyobb választékban. Frank Testvéreknél Piac- és Szentanna-utca sarok.

— **Hatóságilag fertőtlenített bacillusmentes ódon tankönyvek** és új iskolakönyvek az összes iskolák részére **Aczél antiquáriumban** kaphatók. Első Takarékpénztár palotában.

Gyárjegy.

Legyen szíves
ügyeljen
a valódi

: Franck :
kávé-pótlék
ezen ismertető jelére.

Óvakodjék
utánzatoktól!

Gyár Kassán.

— **A vásárló közönség** szíves tudomására hozom, hogy a Lengyel Samu uridivat üzletét átvettem és azt Lengyel Samu utóda cég alatt fogom tovább vezetni. A raktáron levő összes árukat gyári áron árusítom, és az idény közeledtével, már most a legszebb és legdivatosabb árukat bocsátom vevőim rendelkezésére. — Midőn még elődöm iránt tanúsított szíves pártfogásukat kérem reám is átruházni, egyszersmind a Frank Testvérek cégnél való működésem alatti szíves bizalmukat megköszönve, ígérhetem a legszölettel **Frank Imre.**

TANKÖNYVEK

használtak és ujak legolcsóbban az

összes intézetek részére

CSILLAG könyvker. sked's ben.
Városháza épület.

KÖZGAZDASÁG

Budapesti értéktőzsde.

Magyar hitel	851
Osztrák hitel	646.50
4 százalékos koronajáradék	87.05
Allamvasút	711.50
Jelszálogbank	459.60
Rimamurányi	788.—
Salgótarjáni	800.—
Közuti vasút	767.25

Irányszat:

Magánleszámlitóiási kamatláb:

Bécs 4¹/₂ %, Berlin 4 % London 3¹/₁₆ %.

Budapesti gabonátőzsde.

Svárs E. (Strasser és König) dobr. bizományos távirati jelentése	
Buzs októberre	11.85
á rllsra	11.84
Rözs októberre	9.75
Zab októberre	10.36
Tengeri 1912. év júli	
augusztusra	9.86
Tengeri szept.	
Tengeri májusra	7.58

Készára 5-tel olcsóbb.

— **Áruforgalmunk Ausztriával.** Most jelent meg az osztrák kereskedelmi miniszter kimutatása, melyben a július havi áruforgalomról számol be. A kimutatásnak az a része, mely az Ausztria és Magyarország áru-kiviteli és behozatali adatait tartalmazza, ismét csak növekedést mutat. Hiába dicsérik önmagunk előtt iparunkat és kereskedelmünket, mégis Ausztriának vazallusai vagyunk és hordjuk ipari vállalatainknak a pénzt. Ausztriába július hónapban 103.6 millió korona értékű nversáruvit vittünk ki, míg a behozatal Ausztriából 130.7 millió korona volt. Januártól július végéig a kivetel értéke 724.8 millió koronára rugott, míg a behozatal 869 millió értéknek felelt meg. A kivetelünk 65.5 millióval, míg a behozatal 76.2 millióval volt több mint 1911. év megfelelő szakában. Hét hónap alatt 144.2 millió koronát fizettünk ezek szerint Ausztriának munkabér és nverség fejében.

— **Rendkívüli közgyűlés — bírósági rendeltre.** Szombathelyről jelentik: Az itteni törvényesék a szombathelyi bőrgvár részvénytársaság több részvényesének kérelmére felszólította a részvénytársaságot, hogy szeptember 15-ikére rendkívüli közgyűlést hívjon össze a következő napirenddel: 1. Bizalmatlansági szavazat az igazgatóságnak és ebből kifolyólag az igazgatóság elmozdítása. 2. Az igazgatóság tagjainak a folvó év nvolc hónapjára járó fizetési kielégítése.

Ingatlanok forgalma.

Erdődi Lajos és neie Munkácsi Zsuzsanna veszi Lukács Vilmos és testvérétől Garai-utca 18. sz. házat 18,000 koronáért.

Kühnel Mártonné Szikszav Margit veszi Szikszav Gyulától 588 négyvszögöl területű ingatlant 23,520 koronáért.

Regény-csarnok.**A cloomberi titok.**

Irtá: CONAN DOYLE.

Fordította: Szebenvei József.

(Folytatás.)

Az ilyen egyedül álló abscesszusok szoktak így elmúlni. Nincs semmi oka aggódnia miatt.

— Nincs semmi?

— Nincs. Nem okozhat bánt.

Nem tapasztaltam, hogy valami nagyon örült volna a jó híreknek.

— Velem mindig így történik — mondta szinte lesújtva. — Ha más ember lázas és delirizál, bizonyára veszély fenvegeti, míg ön azt mondja, hogy nekem semmi bajom. Nézzzen most ide. A mellén kigombolta az inget és a szíve táján nagy forradásra mutatott. Itt ment be egy hegyi ember golvója. Ön azt hinné, hogy éppen jó helyre ment, hogy az emberrel végezzen. És mégis, látja, éppen csak hogy a bordát horzsolta és kiment köröskörül a hátamon anélkül, hogy áttörte volna azt, amit az orvosok pleurának neveznek. Hallott már ön valaha ilvesmiről?

— Bizonyára burokban született — jegyeztem meg mosolyogva.

— Ez már vélemény dolga — felelt a fejét rázva. — A haláltól én nem félek, ha ismert alakban közeledik, de bevallom, hogy valami különös, valami nem természetes halált várok és ez borzasztó, idegölő dolog.

Azt érti ezalatt — mondtam kissé meglepetve — hogy inkább természetes halált szeretne, mint valami erőszakosat?

— Nem, nem egészen azt értem — felelt a tábornok.

— Tehát mit?

— Nagyon jól ismerem a hideg acélt és az ólmot, hogy félek bármelyiktől is. Tud ön valamit az odillikus erőkről, doktor ur?

— Nem. Nem tudok semmit és merően néztem rá, hogy megfigyelem, vajon nem tér-e vissza a deliriuma. Az arckifejezése azonban tiszta volt és a lázas pír is elhagyta az arcát.

— Oh, önök nyugati tudósok egynémely dologban nagyon elmaradtak — mondta a tábornok. — Mindabban, ami anyagi és szervi kényelemmel függ össze, önök kiválóak, de ami a természetfölötti erőket illeti és az emberi szellem elvont erőiről önök nem tudnak semmit. Sokkal kevesebbet, mint az indiai legszerényebb kulik. Számítatlan ősi, hus-evő, kényelemszerető emberek az állati szerveinket és őstőneinket végtelenül kifejlesztették a lelkiek rovására. A test, amelynek a hivatása az volna, hogy egyszerűen keretet adjon a lelki erőknél, a lélek börtönévé vált, amelyben az el van zárva. A lelki test és lélek nincsen így összeforrasztva és sokkal kevesebb a roncs, mikor a halál következik.

— Nem sok hasznát veszik a szervezetük különös összeállításának — jegyeztem meg hitetlenül.

— Pusztán a tudás előnyeit, a fölényes tudást — felelte a tábornok. — Ha ön elmenne Indiába, az első mulatság, amire akadna, az volna, amit egy hindu a „mangó trükkkel” végez. Egy magot vet el a földbe, aztán járkál, ugrál körülötte és a mag kikel, növekszik, levelet hajt és bimbózik — mindent egy fél óra alatt. Ez pedig nem trükk, hanem erő.

Ezek az emberek többet tudnak, mint az önök Tyndalljai, Huxleyei, a természeti processzusokról és ők mérsékelni vagy emelni tudják az erejét subtilis eszközökkel, amelyenről nekünk fogalmunk sincsen. Ezek az alantas senkiházik — amint nevezni szokták őket — csupa szemfényvesztő, de azok, akik a magasabb utakat járták, tudás dolgában olyannyira felettünk állanak, mint mi a hottentották vagy a patagóniaiak fölött.

— Ugy beszél — mintha ismerné őket — jegyeztem meg.

(Folyt. köv.)

APRÓ HIRDETÉSEK.

10 szög 50 fillér, azontul minden szó 5 fillér, a legkisebb hirdetés 50 fillér

Vastag betűből szedett minden szó 10 fill. Apró hirdetések előre fizetendők Vidéki tudakozásnál tessék válasszbélyeget csatolni

Levelezés

Gazdag brazíliai hölgy, serfőzdetulajdonosnő, egyedül álló fiatal gyermektelen özvegy, szép és derék, gyorsan házasságra lépne egészséges jellemes emberrel, akár vagyontalannal is. Fides, Berlin 18.

Kisasszony állandó irodai alkalmazást talál. Némétül irt ajánlatát »Hajadás« post-restante címre küldje.

Állást kap

Tisztességes süteménykihordó kerestetik azonnali felvételre. Horgonvi. Batthányi-utca 15.

Néret gyermekleány (Bonne) feltétlenül megbízható, tisztességes, azonnal felvétetik egy 5 éves kis fiú mellé. Cím a kiadóhivatalban.

Különféle

Karlsbadi kétszersült eredeti Spandel vízzel készítve nagy csomag 70 fillér, kis csomag 35 fillér. Kapható a Deutsch-féle üzletben.

Az összes fiu és leányiskolákban: Ref. collegium tanítóképző, kereskedelmi, polgári, reál, kath. gymnasium, izr. polgári, Dóczy, Svetits, stb. intézetekben használandó tankönyvek **féláron** kaphatók a **Harmathy antiquariumban Fűvészkert u. 14.** (Püspöki palotához 5-ik ház. Rajzeszközök, rajzablak, leniák, könyvhordók, írószerek leszállított áron.

Ha nincs pénze és szüksége van vászon, asztalterítő, szövet és csipke-függöny, futó és nagy szőnyegre, Paplan és flanel takarók, férfi és női felöltők, kész férfi, fiú öltönyre vagy tükör, kép és bútor a mai naptól fogva oly olcsón lesz eladva, hogy mindenkinek saját érdeke, hogy egy próbabevásárlást eszközölnön. Tisztelettel Kaiser Salamon. Telefon 685.

Pénzét ne dobja ki senki tankönyvbevásárlásnál, hanem siessen a **Harmathy antiquariumba Fűvészkert u. 14.** (Püspöki palotához 5-ik ház) ott az összes fiu és leányiskolai tankönyvek **féláron** kaphatók.

Önt is érdekli! Női és férfi kabátok óriási raktár végett heti vagy havi részletfizetésre is gyári áron kaphatók. Vászon, kanavász, szövetek soha nem létezett olcsó árakban. Kohn Hermann utóda Zempliner Arthur, Hatvan-u. 17.

Iskolatáskák. könyvhordó szíjak legnagyobb választékban és legolcsóbban beszerezhetők Schwarz M. L.-nél Piac-utca 52., megveház mellett.

Szülők figyelmébe! Iskolás leányok részére lüster, cloth, karton és mol kötények minden fazon- és nagyságban nagy választék. Gyári áron árusítom el. Kertész, Sas-utca.

Iskolás leánykát ellátásra elfogad hivatalnok család Fötvös-utca 40. Novembertől Szent-anna 27.

Mindenki szeret olcsón vásárolni a Kézimunka Czipő Áruház a legjobb és legolcsóbb áruval ellátva. Bevezetve férfi és női fehérnemű és divatcikkék. Egyszeri vásárlás mindenkit meggyőz. Szíves pártfogást kér **Klein Izsó, Csapó-u. 18.**

Intelligens fiatalemberek elsőrendű kóser házikosztót kaphatnak özv. urinónél Arany János-u. 16.

Hatvan-utca 22. szám alatt minden nap friss kóser libahus kapható. Ugyanott két iskolás gyermek koszt és kvártélyra felvétetik.

Zsákok, vízmentes és rostáló-ponyvák ugy kölcsön mint megvételre, kötélárak, Zsinegek, hevederek, lópokróczok olcsón beszerezhetők Fohn József zsáküzletében Debreczen, Petőfi-tér 6. sz. (Aug. 1-étől az Ipar és Kereskedelmi kamara bérpalotájában, a kir. törvényszék mellett.)

Lakás

4 szobás udvari lakás nagy üveges folyosóval november 1-re kiadó. Villanyvilágítás. József kir. herceg-utca 14.

Lázak-Telkek

Az Ond' don 1 föld eladó vagy kiadó. A látóképnel 1 tanya földdel együtt eladó vagy kiadó. Értekezhetni Iskola-utca 8.

Debreczenben a Boldogfalvai-kerfben 5100 négyszögöl, házhelyeknek való belsőség, — a Péczely-utcai 7. számú ház eladó. Értekezhetni a kiadóhivatalban.

Vámpércsen 40 hold föld tanyával, 7 hold szőlő gyümölcsösrel eladó. Értekezhetni a kiadóban.

Hajduböszörményben 3 ház, udvar, a Vénkertben 700 négyszögöl gyümölcsös fákkal beültetett házhelyeknek való föld előnyös feltételek mellett eladó. Értekezhetni a kiadóhivatalban.

BUTOR!

Telephon 377. és 484. sz.

Modern asztalos és kárpitos bútorok, lakberendezések, menasszonyi kelengyék óriási válogatásban.

Varga József
Debreczen, Piac-utca 44. szám
az udvarban.

BAJOR IGNÁCZ
BUDAPEST
ÉPÍTKEZÉSI VASANYAGOK
ÉS GÉPEK RAKTÁRA
TELEFON: 14-37

Budapest, V., Szemere-u. 20.

Hirdetmény.

Miután 500 korona névértékű bemutatóra szóló részvényeinknek utolsó részlete is már t. részvényeinkkel körlevél útján közölt befizetési rendelkezésünk folytán még 1908 április 30-án esedékes volt, felhívjuk azon t. részvényeseinket, kik befizetéseikkel hátralékosak, hogy részvényeik teljes hátralékos névértékét **8 nap alatt** kamataival együtt befizetni sziveskedjenek, mert különben a hátralék per útján fog behajtatni.

Debreczen, 1912 szeptember hó 4-én.

**Debreczeni Trágyagyár
Részvénytársaság Igazgatósága.**

Eladó

kedvező fizetési feltételek mellett egy lakóház korcsmahelyiséggel a

Geréby-telep Király Ferenc-u. 1. sz.

alatt, melyben jelenleg is italmérés van. A ház megvételéhez kevés készpénz szükséges, mert a vételár nagy részét az intézet előnyös feltételek mellett folyósítja. — Értekezhetni: Kertületi Bank mint Szövetkezethél, Deák Ferenc-u. 26.

Fényes kereset

agilis fiatal emberek és nők részére.

Kossuth-u. 61. Keresztépület.

Jelentkezhetni egész nap.

Debreczeni butorkészítő asztalosok árucaarnok szövetkezete

mint

az Országos Központi
Hitelszövetkezet tagja

ajánlja kizárólag saját gyártmányú kisiparosok legjobb termékeit, melyeket beraktározás előtt a bíráló bizottság befogad **hálószobák, ebédlők, úri-szobák, bőrgarnitúrák** minden társadalmi osztály részére **szigorúan szabott árak**, a legmesszebb menő írásbeli garancia. (Pártoljuk a szolid honi kisipart.) Hitel esetén kedvező fizetési feltételek.

Hunyadi-utca 19. Telefon 968.

HOTEL NEW-YORK BÉCS

Új megnyitás! Wien, II. Sperrgasse 5. Új megnyitás!

Pompás szoba. 5 pernyire a városi központtól. Az Északi vasut (Nordbahn) és az Észak nyugati vasut (Nordwestbahn) pályaudvaraihoz közvetlen közelében. Előkelő családi szálloda. Központi fűtés.

Hideg és meleg víz minden szobában. Fürdők a házban. Elegáns hall, zene-, író- és olvasószobák. Kitűnő konyha. Szobák 8 korona 60 fillértől feljebb. Tulajdonos: GEIRINGER KÁROLY.

Dr Gál Zoltán

ügyvédi irodája
szeptember 1-től

Verbőczy-u- 2--4. sz. a.

a Keresk. és Iparkamara székházának
1. emeletén. (Törvényszékkal szemben.)

Megnyilt! Megnyilt!

Minden szülőnek érdekében áll, hogy ezen áruházat megtekintse Sokat megtakarít, ha az **iskolai évadra**

leánykaruha szükségletét

itt fedezi. Minden nagyságban gyönyörű kész ruhák kaphatók. Selyem, flór és patentharisnyák, rövidárúk, bélések, diszmutárúk, csipkék, jakok, fischük, csipkegallérok, bluzok, pongyolák, kötények, kézi táskák, pipere illatszerek. Mindenféle uri divatickek.

Szolid szabott árak.

Reichmann Divatáruháza

a „Royal“ szállodával szemben.

Az összes tanintézetekben használt

tan- és segédkönyvek

új, vagy használt állapotban, — ugyszintén mindenféle füzetek, író- és rajzszerkek, rajztáblák, rajztömbök, körzők, könyvhordók, könyvszijjak és táskák legelőnyösebben beszerezhetők

Szabó Istvánnál

Piacz-utca 16. Alföldi Takarékp. palota.

Intézeti fehérneműk

előírás szerint fiúk és lányok részére:

ingek, nadrágok, szoknyák, gallérok, kézelők, zsebkendők, paplanok, matracok, eszernyők, kötények

Donogán és Somossy czégnél, Debreczen, Kistemplombazár.

Mindenféle ruhát, csipkefüggönyt, ágy- és asztalterítőt

legszébben

fest, tisztít, mos és vasal

Ágytollat fertőtleníttve tisztít

H R A B É C Z Y E G.

Gvár és főüzlet:
SZÉCHENYI-UTCA 42. SZÁM.
Telefon 323.

Fióközletek: Csapó-u. 30. Telefon
668. Halvan u. 11. Telefon 578.
Miklós-u. 1. Telefon 1148. szám.

Gőzmosó, Vegytisztító és
Ruhafestő Részvénytársaság.

Felvételi telep:
Güick Ede uridivat áruháza.
Telefon 602.

Telefonszám 632.

Alapított 1893-ban.

Telefonszám 632

Halmágyi Sámuel fő- és fióközletébe Debreczen, Piacz-utca megérkeztek

őszi és téli idényre alkalmas leány és női felöltők, costümök, ruhák, blouzok, pongyolák, jouponok.

Intézeti leány felöltők és costümök nagy választékban.

Olosó árak.

Külön mértékosztály.

Előzekény kiszolgálás

Simonffy- utca 55.	Ruhafestő.	Széchenyi- utca 6.
GŐZMOSÓ	Wacha Róbert Debreczen. Telefon 840. Vidéki megkeresések és megbízások a főüzletbe: Simonffy-u. 55. sz. intézendők.	Ágytoll- tisztító.
Varga- utca 35.	Vegy-tisztító.	Verbőczy- utca 14.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában, Piac-utca 49. a főpostával szemben.